

Iniciativa mestni zbor
Od železnici 16, MB
T: 030 454 465
E: info@imz-maribor.org

#77

mar. 19

četrtinka

Četrtnika je glasilo samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnosti Maribora

AKUMULACIJA PROFITA PRED DOBROBITJO LJUDI IN OKOLJA

Gonja kapitalizma po konstantni gospodarski rasti in akumulaciji profita bo prinesla katastrofalne posledice za nas in naše okolje.

✚✚ Tadej Kern

Podnebne spremembe so največji izziv, s katerim se bo človeštvo moralo spopasti najkasneje v prihajajočem desetletju. Zadnje poročilo IPCC (Intergovernmental panel on climate change) o podnebnih spremembah ugotavlja, da bo za ohranitev višanja globalne povprečne

- temperature pod 1,5 stopinj Celzija, glede na
- predindustrijsko dobo, in s tem izognitev zelo
- nepredvidljivi prihodnosti za človeštvo, potrebno na globalni ravni skoraj v celoti izničiti
- izpuste toplogrednih plinov do leta 2030. To
- pomeni transformacijo velike večine aspektov

Foto: Urška Cotič

našega trenutnega načina življenja v naslednjih dvanajstih letih. Resnega odziva na ta problem s strani političnih odločevalcev pa kljub desetletjem opozarjanja ni videti.

Vpliv toplogrednih plinov, ki jih proizvaja človeška izraba fosilnih goriv, na segrevanje ozračja je bil namreč prvič ugotovljen že v 19. stoletju. Od takrat dalje je znanost le še potrjevala prve ugotovitve.

Kljub temu se je v ameriškem parlamentu podnebne spremembe prvič resneje naslovlilo šele leta 1988, ko je James Hansen nastopil pred ameriškim kongresom in na podlagi neizpodbitnih dokazov potrdil, da so podnebne spremembe resnične in da jih povzroča človek. To je sprožilo močan val razprav, kar je mnogo vlad spodbudilo, da so se še isto leto prvič sestale na srečanju o podnebnih spremembah v Torontu. Hkrati je bil v ta namen tisto leto ustanovljen medvladni panel za podnebne spremembe (IPCC). Podnebne spremembe so takrat poleg politikov začeli naslavljeni tudi mediji in širša javnost. Prikazano je bilo, kot da so vsi resnično stopili skupaj in da bo mogoče

- na koncu koncev le vse v redu.
- Toda ta začetni zagon za spremembe in ukrepanje proti podnebnim spremembam je bil zatrt z ugotovitvijo politične sfere, da se s podnebnimi spremembami ne bo zmožna učinkovito spopasti znotraj kapitalističnega sistema produkcije in prostega trga.
- Ogromno število raziskav je bilo narejenih na vprašanje, ali je možno zaustaviti višanje povprečne globalne temperature znotraj kapitalističnega načina produkcije. V raziskavi Kevina Andersona iz Centra za raziskave o podnebnih spremembah Tyndall ta ugotavlja, da če želimo resnično omejiti segrevanje ozračja pod 2 stopinjami Celzija, bodo morale bogatejše države, kot na primer Kanada in ZDA, letno zmanjšati emisije toplogrednih plinov za osem do deset odstotkov. To pomeni radikalno zmanjševanje količine emisij. Raziskava pa hkrati pokaže, da ni možno razvezati gospodarske rasti in zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov za več kot 2 do 3 odstotke. To bi pomenilo, da bi ob zahtevani količini letnega zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov, torej nekje med 8

Mladi bodo utpeli največ posledic klimatskih sprememb

Foto: Urška Cotič

do 10 odstotkov letno, morala biti stopnja gospodarske rasti nekje med -5 do -8 odstotkov, kar pa pomeni veliko hujšo recesijo, kot smo je bili deležni po gospodarski krizi leta 2008.

Že to nam pokaže samo po sebi, da **v sistemu, katerega glavni cilj je akumulacija dobičkov in ekonomska rast, ni možen konkreten spopad s podnebnimi spremembami.**

Vlade in velike korporacije se zavedajo, da bo prehod na brezogljilčno družbo zahteval velike spremembe trenutnega ekonomskega sistema. Prehod na brezogljilčno družbo bi namreč močno vplival na dobiček velikih korporacij in tako tudi na njihov politični vpliv, zato oboji skušajo upočasniti te spremembe in čim dlje ohranjati status quo.

Pri ohranjanju statusa quo pa so vladi in korporacijam v veliko pomoč neoliberalne politike, ki so dobile svoj zagon v 70-ih letih prejšnjega stoletja. **Neoliberalna ideologija argumentira, da je trg tisti, ki določa smer razvoja, mi pa smo tisti, ki na trgu kupujemo, zato lahko s svojim kupovanjem trg usmerjamo. Tako se tudi celotna odgovornost za podnebne spremembe prenese na posameznika, kar vlade konstantno izrabljajo za izgovor, zakaj se ne morejo učinkovito spopasti z razogljilčenjem družbe.** Dober primer tega je transport, kjer je izgovor vlade ta, da smo v Sloveniji preveč navezani na svoje avtomobile, in tudi če bi se vzpostavila mreža javnega transporta, ki bi bil dostopen tako cenovno kot krajevno, ga ljudje vseeno ne bi uporabljali. Temu nasprotno pa kaže dejstvo, da se je po razširitvi in povečanju frekvence ljubljanskega potniškega prometa premosorazmerno povečala tudi količina uporabnikov. Še dodatno pa nam podatek, da dvajset transnacionalnih korporacij prispeva kar 40 % vseh svetovnih izpustov CO₂, razkriva dejstvo, da posameznik s svojim delovanjem ne bo mogel resno vplivati na spremembe, če ne bo prej naslovljen sistemski problem.

Eden od vplivov neoliberalnih politikih pa je tudi veliko zmanjševanje socialnih transfer-

jev. To posledično pripelje do precejšnjega zmanjšanja zmožnosti ljudi za borbo proti nepravilnostim, ki jih povzročata kapitalistični način produkcije. Le družbena sfera, ki ni primorana skrbeti samo za lastno existenco in ima dostop do celostnega in kvalitetnega izobraževanja, lahko aktivno vpliva na politiko, na primer preko stavkanja za višje plače in delavske pravice, za pravično razdelitev bogastva, preko boja proti podnebnim spremembam itd.

Vse to nam lepo pokaže, da trenutni sistem in odločevalci sami ne bodo naredili niti približno dovolj, da bi nam in prihodnjim generacijam zagotovili prihodnost, v kateri bodo prioritete dobrobit in kvaliteta življenja ljudi ter posledično tudi ohranitev narave, katere del smo danes. Zato se moramo aktivirati in organizirati, se začeti povezovati v gibanja, lokalne iniciative in skupaj razmišljati o prihodnosti, ki jo želimo onkraj parlamentarne demokracije in kapitalističnega, izključno ekonomsko osredotočenega, načina življenja.

Primer aktualnega gibanja v Sloveniji, ki trenutno pridobiva ogromno medijske pozornosti, je gibanje Mladi za podnebno pravičnost, preko katerega se je aktiviralo veliko mladih in drugih po celi Sloveniji. Ti so v petek, 15. marca, organizirali proteste v več slovenskih mestih – v Ljubljani, Mariboru, Slovenskih Konjicah, Ormožu, Kopru, Novem mestu, Kamniku, na Ravnah na Koroškem, pridružili pa so se tudi v Brežicah, Novi Gorici, Celju in ostalih slovenskih mestih. Okoli 13 tisoč mladih je na protestih zahtevalo takojšnje razogljilčenje Slovenije, vključitev okoljskih tematik v učni načrt, ukrepe za spodbujanje naravne, lokalno pridelane pretežno rastlinske prehrane in ukrepe za zmanjšanje porabe energije. Je pa takšno gibanje lahko le seme za ponovni vzpon organiziranja ljudi po celotni Sloveniji. **Preko takšnih mobilizacij družbe lahko spoznamo, da smo ljudje zmožni sodelovati in skupaj spremeniti marsikaj, kar se nam je kot posameznikom zdelo nemogoče.**

POROČILO O DELU V SAMOORGANIZIRANIH ČETRTHNIH IN KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

SKS PEKRE, 6. 3.

Na tokratnem zboru SKS Pekre je bilo znova največ časa namenjenega trasi avtobusne linije št. 18. Trasa je bila spremenjena brez vednosti krajanov in za veliko večino krajanov je trenutna pot nesprejemljiva. Nova linija št. 18 je trenutno prav tako edina v mestu, ki ne pelje do avtobusne in železniške postaje, kar je velika težava predvsem za upokoјence, saj so zdaj odrezani od preostalega javnega prevoza. Zboristi so bili v preteklih mesecih že aktivni in so skupaj zbrali 290 podpisov krajanov, s katerimi zahtevajo, da se povrne trasa linije št. 18, kot je bila do leta 2015. Odločili so se, da od KS Pekre in od Urada za komunalno, promet in prostor zahtevajo sestanek, kjer bodo lahko predstavili svoje zahteve.

Ena od udeleženk je izpostavila tudi problem

- nepreglednega križišča Cotičeve in Lackove.
- Na koncu Cotičeve ulice bi moralo biti postavljeno ogledalo, da bi vozniki lahko videli promet na prednostni cesti, sedaj se ne vidi skoraj nič. Udeleženka bo v zvezi s tem pripravila dopis za UKPP.

SČS TEZNO, 7. 3.

- Zboristi so nadaljevali z aktivnostmi opozarjanja na veliko obremenjenost MČ Tezno z različnimi oblikami industrije in celo z več zbirališči odpadkov, ki jih veter raznaša po četrti. Po toliko letih umeščanja vsakršne industrije v industrijsko cono Tezno, so danes toliko bolj razočarani nad nespoštovanjem kvalitete življenjskega okolja krajanov, kajti vse več poslovnih površin se umešča zunaj industrijske cone. Med zadnjimi takšnimi umestitvami je tudi poligon

Kljub že več kot dve leti trajajočim ugovorom krajanov Pekar in Radvanja je MOM še vedno prepričana, da je nova trasa boljša

varne vožnje, ki je kljub nasprotovanju bližnjih stanovalcev in brez upoštevanja njihovih želja že pričel z obratovanjem. Ogorčeni so, da se jih – kljub temu da je večina industrije v Mariboru locirana v njihovi četrti, zapostavlja tudi pri dostopnosti javnih zelenih in rekreativnih površin. Izpostavili so, da je v celi četrti le peščica igral za otroke, obstaja pa le eno zunanje športno igrišče, še to pa je v slabem stanju, s polomljenimi koši in goli. Pozvali bodo stranke in liste v občinskem svetu, da ravnajo bolj premišljeno in z večjim čutom za kvaliteto življenja prebivalcev, ko se odločajo, katere nove poslovne obrate umestiti v četrt in kam. Prav tako bodo pozvali organe MOM, da bolje vzdržujejo javne športne površine v četrti.

SČS NOVA VAS, 7. 3.

Projekt Parka ob Pekrskem potoku, kakršnega je na podlagi izraženih potreb in želja krajanov v idejnem konceptu osmislila nagrajena ekipa načrtovalcev prostora, si je ogledalo že lepo število prebivalk in prebivalcev Nove vasi in Radvanja. V tem tednu so vse prispele idejne

- rešitve na ogled v OS Tabor, turneje pa še ni
- konec. Ureditev urbanega področja, katerega
- osrednja žila je Pekrski potok, je prav zaradi na-
- čina, na katerega so bile izvedene dosedanje
- aktivnosti, predmet velike podpore in priča-
- kovanj, da se kmalu uresniči. Zato predstavlja
- vsebino, ki je ne bo moč kar tako potisniti v
- ozadje, če bi se nekdo tako odločil. Tokrat so
- se udeleženi na zboru SČS Nova vas v razpravi
- lotili predloga občinskega proračuna, še pose-
- bej sredstev, ki so v teh dokumentih rezervira-
- na za nadaljevanje uresničevanja ideje Parka
- ob Pekrskem potoku. Dvesto tisočakov v nas-
- lednjih dveh letih je po mnenju udeleženih in
- delovne skupine preskop budžet, da bi z njim
- lahko financirali vse, kar je potrebno urediti,
- preden bi se dela sploh lahko pričela. Zanimalo
- jih je, ali pripravljavci proračuna razpolagajo z
- oceno stroškov odkupa parcel, ki je še potre-
- ben, postopka sprejetja podrobnega prostor-
- skega načrta, ki je nujen. Tu so še stroški pripra-
- ve investicijskega projekta in pridobivanja vseh
- dovoljenj. Šele nato se bo moč potegovati za
- evropski denar iz vreče celostnih teritorialnih
- naložb. Na zboru so bili skupnega mnenja, da
- je na omenjena vprašanja nujno čim prej najti
- odgovore, zato se bo delovna skupina za pro-
- jekt Parka ob Pekrskem potoku vnovič sestala z
- ostalimi akterji, zbor SČS Nova vas, skoraj zago-
- tovo pa tudi zbor SČS Radvanje, pa se bo s po-
- budo za resnejši pristop k financiranju projekta
- obrnila na odločevalce.

SČS MAGDALENA, 12. 3.

- Medtem ko prebivalke in prebivalci Magdalene
- čakajo na odziv pristojnih načrtovalcev, uprav-
- ljavcev in vzdrževalcev na pobudo o nadaljnjih
- korakih za celovitejšo prenovo Magdalenske-
- ga parka, so tokratni zbor namenili predvsem
- degradiranemu prostoru med Žitno, Žolger-
- jevo, Betnavsko in Jezdarsko. Vsebina ni prvič
- na dnevnem redu zbora SČS Magdalena, saj so

Aktivnosti glede parka ob Pekrskem potoku se po mnenju zboristov odvijajo prepočasno

pred približno tremi leti nekateri zainteresirani že pričeli razpravljati, kaj bi naredili z zapuščenim gradbiščem, ki je od stečaja gradbinca MTB v rokah slabe banke (DUTB). Takrat je bilo govora o zanemarjenem videzu precej velikega področja, praktično na dvorišču stanovanjskih sosesk Magdalena I in II, ki naj bi privabljal posameznike in z njimi (nočne) dejavnosti, ki si jih ljudje ne želijo. Razmišljali so o začasnih vsebinah, s katerimi bi lahko v obdobju, ko zemljišče samuje, obogatili sami sebe in sosesko, ki je kljub parku skopo opremljena z zelenimi površinami.

A so aktivnosti počasi zamrle. Do tega meseca, ko so se stanovalci sosesk Magdalena I in II v iskanju skupne taktike (te na svojih zborih stanovalcev oz. etažnih lastnikov še iščejo) vnovič obrnili na zbor SČS Magdalena. Na spletni strani DUTB je objavljena prodaja omenjenega zemljišča, želja stanovalcev pa je bila v širšem krogu razpravljati in poiskati odgovore na zatečene nelogičnosti: kako se lahko prodajajo parcele, ki za prebivalce sosesk Magdalena I in II predstavljajo dovozne poti do podzemnih garaž, kako se lahko prodaja kos Žolgarjeve uli-

- ce in kako se lahko prodaja parcele, ki se držijo
- fasad obeh hiš, ki zapuščeno gradbišče obda-
- jata na severu (Jezdarska) in na jugu (Žolgarje-
- va). Spraševali so se, kaj se ob morebitni pro-
- daji zgodi s služnostjo in javno funkcijo, ki jo
- našeta področja sedaj upravljajo. Kljub temu
- da je bilo med udeleženiimi veliko takih, ki se z
- zadevami v soseskah Magdalena I in II aktivno
- ukvarjajo, vsi skupaj niso prišli niti do jasnega
- odgovora, kakšni so sploh načrti za ta kos mes-
- ta, ki je v rokah DUTB. Ti so se že za časa grad-
- nje sosesk Magdalena I, II in III večkrat spreme-
- nili, zboristi pa do zdaj še niso uspeli pridobiti
- informacije, kakšne vsebine veljavni prostorski
- načrt na tej lokaciji dopušča oz. katera verzija
- OPPN je v veljavi. A so udeleženi skozi razpra-
- vo ugotovili, da to niti ni tako pomembno, saj
- bodo zahtevali spremembo. Večino udeleženi-
- nih je namreč šokiralo izpostavljeno dejstvo,
- da je prav Magdalenski park in okoliške površi-
- ne v radiusu 500 metrov ena izmed klimatskih
- vročinskih točk v Mariboru – tam lahko izmer-
- jene temperature presegajo povprečne tudi
- za 10 stopinj Celzija. Hitro so se poenotili, da
- h kakovosti njihovega bivanja beton ne more
- več prispevati, zato ni važno, ali velja OPPN, ki
- dovoljuje 2-nadstropne stolpiče in mansardo
- ali pač 5-nadstropne bloke, zahtevali bodo ze-
- leno. Delovna skupina je že ustanovljena.

SČS RADVANJE, 12. 3.

- Udeleženke in udeleženci zbora SČS Radvanje
- svoje sokrajane najprej obveščajo, da potekajo
- brezplačna merjenja tlaka in krvnega sladkorja
- vsak zadnji torek v mesecu med 8.00 in 12.00.
- Nato so ponovno odprli problem spremenjen-
- e trase avtobusne linije št. 18. Veseli so, da
- so tudi zboristi v Pekrah še naprej zelo aktiv-
- ni pri reševanju te zagate. Stanovalci ulice Ob
- ribniku so poslali dopis na MOM, podžupanu
- Samu Medvedu, na odgovor pa bodo počakali
- do konca meseca. Če ga ne bodo prejeli, bodo

Zapuščeno parcelo sredi MČ Magdalena lahko napolnijo dobre, lahko pa tudi škodljive vsebine

nadaljevali z drugačnimi akcijami, saj so zdaj pisali že dovoljkrat.

Še vedno ostaja nerešena neustrezna kanalizacija v Radvanju. Zboristi menijo, da je treba občini postaviti ultimatum, da reši problem razlivanja kanalizacijske vode in fekalij po Radvanju, ker so razbremenilniki odločno premajhni. Opazili so, da v proračunu niso vidna nobena sredstva, ki bi bila predvidena za reševanje kanalizacije na Pohorski ulici. Celo Ministrstvo za okolje je že 2017 MOM izdalo odločbo, da morajo pri hotelu Terano postaviti zadrževalnik, a se nič ne premakne. Občina je zaradi tega tudi plačala 10.000 € kazni.

Zaradi zasedenosti prostorov bo naslednji zbor SČS Radvanje potekal čez en mesec, in sicer 9. aprila.

SČS POBREŽJE, 13. 3.

Udeleženci zbora SČS Pobrežje tudi tokrat niso mogli mimo prometnih zagat v četrti. Z zadovoljstvom so ugotovili, da Urad za komunalno, promet in prostor (UKPP), Sektor za

- komunalno in promet, ni le hitro odgovoril na njihov dopis, temveč je tudi Nigrad že prestavil nepravilno postavljen prometni znak na Ul. Veljka Vlahoviča, na katerega so v dopisu opozorili. Ker pa je nepravilnosti pri prometni signalizaciji na Pobrežju še precej, so na zboru v odgovoru na odgovor UKPP ponovno izrazili željo, da jih sami oz. njihovi predstavniki skupaj s pristojnimi z urada in predstavniki sveta MČ na terenu pregledajo ter predlagajo rešitve. Da bodo te s sodelovanjem hitreje našli in bodo tudi bolj uspešne, so se strinjali in predlagali, da se povežejo s komisijo za komunalno na svetu MČ, z rajonskim policistom pa so stik že vzpostavili.
- Za naslednji zbor pripravljajo vprašanje pristojnim, kaj se dogaja s kamerami, ki bi naj na spletu prikazovale dogajanje na mariborskih trgih, pa tega že lep čas ne počnejo. Tak način promocije uporablja veliko manjših mest, kot je Maribor, zato želijo vedeti, kje je vzrok, da se je MOM oz. njena turistična organizacija temu odpovedala.

Hiter odziv na opozorila zboristov zbuja upanje za bolj poglobljeno sodelovanje z organi MOM

SČS CENTER IN IVAN CANKAR, 14. 3.

Na tokratnem zboru SČS Center in Ivan Cankar so udeleženci najprej govorili o klavnici na Oreškem nabrežju. Udeleženec je orisal stanje, opozoril, da tam prihaja do številnih kršitev, do neprimernega ravnanja z živalmi itd. Številni bližnji stanovalci si želijo, da bi klavnico prestavili na drugo lokacijo. Meni, da bi imeli stanovalci močan argument, če bi tudi MČ sprejela takšen sklep. Tamkajšnji stanovalci bodo razmislili o pripravi dopisa, ki bi ga naslovili na MČ in na MOM v zvezi s prestavitvijo lokacije klavnice, prav tako pa se bodo pogovorili o morebitni drugačni akciji – npr. o zbiranju podpisov. Te podpise bi nato priložili dopisu.

Udeleženec je prav tako poročal, kaj se dogaja z lokacijo pri Treh ribnikih. Trenutno tam urejajo cesto in kopljejo nov jarek za meteorne vode, krajani pa so še posebej veseli, da so obnovili javno razsvetlavo.

Udeleženke in udeleženci so se pogovarjali še

- o tem, če bi se lokacija zbora SČS CIC prestavila v prostore MČ Center na Kacovo ulico. Ugotovili so, da je ta lokacija preveč odmaknjena, posebej za udeležence iz MČ Ivan Cankar, zato so se odločili, da se še naprej srečujejo na Razlagovi 16, v prostorih ZPM.

Udeleženci so problematizirali delovanje klavnice

ČETRNI IN KRAJEVNI ZBORI

Vključi se v Inicijativo Mestni Zbor in prispevaj svoj delež izboljšanju mesta! Pridružiš se nam lahko vsak ponedeljek ob 18. uri, v pritličju Tkalka (Tkalski prehod 4). E-pošta: info@imz-maribor.org.

VABLJENI_E NA ZBORE

SČS Magdalena	torek, 26. 3., 18.00	MISC INFOPEKA, Ob železnici 8
SČS Pobrežje	sreda, 27. 3., 18.00	MČ Pobrežje, Kosovelova 11
SČS Tabor	sreda, 27. 3., 18.00	MČ Tabor, Metelkova 63
SČS Center in Ivan Cankar	četrtek, 28. 3., 18.00	Zveza prijateljev mladine, Razlagova 16
SČS Studenci	četrtek, 28. 3., 18.00	MČ Studenci, Erjavčeva 43
SKS Pekre	sreda, 3. 4., 18.00	Dom kulture Pekre, Bezjakova 4
SČS Tezno	četrtek, 4. 4., 18.00	MČ Tezno, Panonska 12
SČS Nova vas	četrtek, 4. 4., 18.00	MČ Nova vas, Radvanjska 65
SČS Radvanje	torek, 9. 4., 18.00	MČ Radvanje, Lackova 43
SČS Koroška vrata	četrtek, 18. 4., 18.00	Osnovna šola Prežihovega Voranca, Gosposvetska 10